

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NASSO • MAAMAR 5

כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברכך...

“Assim abençoareis os Filhos de
Israel, dizendo-lhes” (Numbers 6:23)

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likkutei-torah/nasso/5/

1 כה תברכו את בני ישראל אמור להם יברכך ה' כו' יאר ה' כו' ישא ה' כו'.

“Assim abençoareis os Filhos de Israel, dizendo-lhes: ‘Que Havayá te abençoe’, etc.; ‘Que Havayá faça [brilhar Sua face]’, etc.; ‘Que Havayá eleve’, etc.”

הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ג [פרק ג'] דברכות ד"כ ע"ב) אמרו מה"ש [מלאכי השרת] לפני הקב"ה כתיב בתורה אשר לא ישא פנים כו' ואתה נושא פנים לישראל דכתיב ישא ה' פניו אליך.

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram (Berachot, capítulo 3, página 20b): Os anjos ministrantes disseram perante o Santo, bendito seja Ele: “Está escrito na Torá: ‘Que não eleva a face’, etc., e, no entanto, Tu elevas a face a Israel, como está escrito: ‘Que Havayá eleve Sua face a ti.’”

אמר להם וכי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך והם מדקדקים על עצמם עד כזית כו'.

Ele lhes disse: “E não elevarei Eu a face a Israel? Pois escrevi para eles na Torá: ‘Comerás, ficarás satisfeito e bendirás Havayá, teu D'us’, e eles são rigorosos consigo mesmos até a medida de uma azeitona”, etc.

(וכ"ה ברבות נשא פ"א [פרק י"א]). וצריך להבין ענין זה שבשביל הדקדוק שמדקדקים עד כזית יש נשיאת פנים למעלה.

(E assim consta em Midrash Rabbah, Nasso, capítulo 11.) Ora, é preciso compreender esta questão: como, em virtude do rigor com que são rigorosos [até] a medida de uma azeitona, há uma elevação da face no alto.

וגם להבין המשך הברכות הללו דלכאורה אין להם סדר. אך הנה צריך להקדים כיאור ענין בהמ"ז [ברכת המזון] ולמה צריכין שביעה מן התורה.

Também é preciso compreender a sequência dessas bênçãos, pois, aparentemente, elas não seguem uma ordem. Mas, antes, é necessário introduzir uma explicação sobre a questão da Bênção após as Refeições e sobre por que, segundo a lei da Torá, é necessário estar satisfeito.

2 והענין הוא כי הנה כתיב וברכת את ה' א"ת דייקא והן האותיות שמא' ועד תי"ו. דהנה כל הדברים נבראו באותיות.

A explicação é a seguinte: está escrito: “E abençoarás es Havayá”: es (alef-tav), especificamente; estas são as letras de alef a tav. Pois todas as coisas foram criadas por meio de letras.

שבעשרה מאמרות נברא העולם והאותיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות] הן הן חיות כל הדברים וקיומם והתהוותם מאין ליש ע"י צירופי אותיות וחלופים ותמורות כו' וגם נפש האדם היא מלאה אותיות

Pois o mundo foi criado por meio de dez enunciados, e as letras dos Dez Enunciados são elas próprias a força vital de todas as coisas, sua existência e seu vir a ser do nada em algo, por meio de combinações de letras, substituições e permutações, etc. E também a alma do homem está repleta de letras,

כי אתה נפחת בי וכתוב ויפח באפיו נשמת חיים והיינו ברוח פיו ית' כי וברוח פיו כל צבאם ורוח פיו ית' הוא המהוה את הכל ע"י בחי' אותיות. והן האותיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות].

pois “Tu a insuflaste em mim”, e está escrito: “E Ele insuflou em suas narinas uma alma de vida”; isto é, pelo sopro de Sua boca, bendito seja Ele. Pois “e pelo sopro de Sua boca, todo o seu exército”; e o sopro de Sua boca, bendito seja Ele, é o que faz tudo vir a ser, por meio do nível das letras. E estas são as letras dos Dez Enunciados.

3 והנה כתיב ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים כו' שהוא קרא והמשיך שמותיהן שהם צירופי אותיות שבע"מ שבהם נבראו מההעלם אל הגילוי להיות בהם גילוי החיות מרוח פיו ית' כדי להעלותן ולקשרן במקורן.

Ora, está escrito: “E o homem deu nomes a todo o gado e às aves dos céus”, etc.; isto é, ele chamou e fez descer seus nomes, que são as combinações de letras das Dez Expressões pelas quais foram criados, do ocultamento à revelação, para que nelas se revelasse a força vital proveniente do sopro de Sua boca, bendito seja Ele, a fim de elevá-las e ligá-las à sua fonte.

כי עלייתן והתקשרותן במקורן הוא ע"י האדם שהוא הראש לכל בחי' הדצי"ח [הדומם צומח חי], והוא הממשיך גילוי חיותן ממקור החיות מרוח פיו ית' (ועיין מענין ויקרא האדם שמות ברבות בראשית פ"ז ור"פ חקת)

Pois sua elevação e ligação à sua fonte se dão por meio do homem, que é o cabeça de todos os níveis do inanimado, do vegetal e do animal; é ele quem faz descer a revelação da força vital deles desde a fonte da vida, do sopro de Sua boca, bendito seja Ele (e veja sobre o tema de “E o homem deu nomes” em Bereshit Rabbah, capítulo 17, e no início de Parshas Chukas).

ולכן על כל מוצא פי ה' יחיה האדם שמוצא פי ה' שבמאכל הן האותיות שבו שיצאו מפי ה' הוא רוח פיו ית'

E, por isso, “o homem vive por tudo o que sai da boca de Havayá”: pois o “que sai da boca de Havayá” no alimento são as letras nele contidas, que saíram da boca de Havayá, isto é, o sopro de Sua boca, bendito seja Ele

(עבמ"ש [עיין במה שכתוב] בביאור ע"פ ונתתי לך מהלכים מענין שיש ב' בחינות בהאותיות היינו א' האותיות שיצאו מפי ה' והב' אותן שבמקורן, כמו עד"מ כח הדבור שבאדם כו' ושכמ"כ [ושכמו כן] יש ב' בחינות אלו באותיות המחשבה כו' ע"ש).

(Veja o que está escrito na explicação sobre “E te darei lugares para caminhar”, a respeito de haver dois níveis nas letras: o primeiro, as letras que saíram da boca de Havayá; o segundo, aquelas que estão em sua fonte; como, por exemplo, a faculdade da fala no homem, etc.; e que, da mesma forma, há esses dois níveis nas letras do pensamento, etc.; veja lá.

וא"כ מש"כ [מה שכתוב] שבו ועל ידו יבואו לשרשן ומקורן בחינת פי ה' בעצמו היינו שיבואו לשרשן ומקור האותיות כמו שהן במקורן ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] פ"כ ופכ"א) להחיות את האדם בכדי שבו

Se é assim, o que está escrito — que nele e por meio dele chegarão à sua raiz e fonte, o nível da própria boca de Havayá — significa que chegarão à raiz e à fonte das letras tal como estão em sua fonte. E veja Sefer Shel Beinonim, capítulos 20 e 21) para dar vida ao homem, a fim de que por meio dele

ועל ידו יבואו לשרשן ומקורן בחי' פי ה' בעצמו שעליו אמרו והלא במאמר אחד יכול להבראות הוא המאמר הכולל כל הע"מ [העשרה מאמרות] וממנו נמשכו ונתחלקו ע"מ [עשרה מאמרות] פרטים וע"י האדם באים למאמר הכולל.

e por meio dele chegarão à sua raiz e fonte, ao nível da própria boca de Havayá, a respeito da qual [nossos Sábios] disseram: “Mas não poderia ter sido criado por uma única expressão?” Essa é a expressão que inclui todas as Dez Expressões; dela foram extraídas e divididas as dez expressões particulares, e por meio do homem elas chegam à expressão que a tudo inclui.

כי הוא הממשיך להם הגילוי משם. וזהו וברכת א"ת דהיינו להמשיך הגילוי משרש בחי' אותיות מרוח פיו ית' כדי שע"י יתעלו ויתקשרו במקורן (וע' בזהר ויגש דר"ז ע"ב ודף ר"ח ע"א ובפ' תרומה):

Pois é ele quem faz descer até elas a revelação proveniente de lá. E este é o sentido de “E abençoarás et (álef-tav)”: isto é, fazer descer a revelação da raiz do nível das letras, do sopro de Sua boca, bendito seja Ele, para que, por meio disso, elas sejam elevadas e ligadas à sua fonte (e veja o Zohar, Vayigash, página 207b, e página 208a, e em Parshas Terumah).

4 ב אך הנה כח זה להמשכה זו התלויה באדם היינו ע"י מלחמת האדם בנפשו הבהמית.

2. Contudo, o poder para esse influxo, que depende do homem, vem por meio da luta do homem com sua alma animal.

כי הנה לחם הוא מלשון אז לחם שערים (שופטים ה' ח') שפירושו הוא לשון מלחמה וכמ"ש

Pois lechem (pão) deriva do termo em “então [houve] guerra (lachim) nos portões” (Judges 5:8), cujo sentido é guerra; e como está escrito

(בזהר בלק דקפ"ח ב') נהמא על פום חרבא ייכול והיינו ע"י התפלה כי שעת צלותא שעת קרבא.

(no Zohar, Balak, página 188b), “Comerá pão à beira da espada”. E isso se dá por meio da oração, pois “a hora da oração é a hora da batalha”.

וכמ"ש רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם ולכן כתיב תחלה לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם כו' ואח"כ ואספת דגנך כו' כי מתחלה צ"ל לאהבה.

E como está escrito: “Os louvores de D'us estão em sua garganta, e uma espada de dois gumes em sua mão”. Por isso, está escrito primeiro: “amar Havayá, seu D'us, e servi-Lo com todo o seu coração”, etc.; e depois: “e recolherás teu grão”, etc.; pois, primeiro, deve haver “amar”.

5 ופ"י אהבה מלשון אבה דהיינו רצון. והכוונה שיהיה רצון האדם וחפצו ובקשתו בכל לב ונפש להיות

גילוי אלקותו ויחודו ית' בעולם ונפש

E o significado de ahavá (amor): deriva do termo avá (querer), isto é, vontade. A intenção é que a vontade, o desejo e a súplica da pessoa, com todo [o seu] coração e alma, sejam que haja uma revelação da divindade de D'us e de Sua unidade, bendito seja Ele, no mundo e na alma,

וכמו שהיה קודם בריאת העולם שהיה הוא לבדו הוא במקום העוה"ז השפל בבחי' גילוי כי לא היה עדיין עולם המעלים ומסתיר כו' וכמו שיהיה באלף הז' כו'.

como era antes da criação do mundo, quando Ele estava sozinho; Ele [próprio estava] no lugar deste mundo inferior de maneira revelada, pois ainda não havia um mundo que ocultasse e encobrisse etc.; e como será no sétimo milênio etc.

6 וככה הוא ממש גם עתה קמיה דכולא כלא חשיבי קמיה כי אני ה' לא שניתי כתיב.

E assim é de fato mesmo agora, diante Dele, pois “tudo é considerado como nada diante Dele”; pois está escrito: “Eu, Havayá, não mudei.”

רק שלפנינו העולם מסתיר ומעלים כו'. וזהו ואהבת את ה' אלקיך שתאבה ותחפוץ שהוי' שהוא היה הוה ויהיה בחי' לא שניתי ואין עוד ממש

Somente diante de nós o mundo oculta e encobre, etc. E isto é “E amarás Havayá, teu D'us”: que queiras e desejes que Havayá, que “era, é e será”, o nível de “não mudei”, e que verdadeiramente não há nada além Dele

מלבדו הוא יהי' [יהיה] אלקיך בבחי' גילוי ממש בנפש ובעולם שלא יהא העולם מעלים כו' אלא כמו שלמעלה כולא קמיי [קמיה] כלא כו' ואין עוד מלבדו כו'.

além Dele, seja “teu D'us” em revelação efetiva, na alma e no mundo, para que o mundo não encubra, etc.; ao contrário, assim como acima “tudo é como nada diante Dele”, etc., e “não há nada além Dele”, etc.,

כך יהיה למטה בגילוי בלי שום הסתר פנים והעלם מכחות הנפש הבהמית המסתירים ומעלימים גילוי זה ונמשכים אחר גשמיות עוה"ז וחומריותו שנראה לעיני בשר ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמן] רק ולעבדו ככל לבבכם בבי' לבבות כו'.

assim será abaixo, em revelação, sem qualquer ocultação da face ou encobrimento causado pelas forças da alma animal, que ocultam e encobrem essa revelação e são atraídas pela fisicalidade deste mundo e por sua materialidade, que aos olhos de carne parece uma existência, uma coisa independente; em vez disso, “e servi-Lo com todo o vosso coração (levavchem)”: com dois corações, etc.

7 ולכן התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שצריך להתחיל ממטה מטה תחלה ברכת השחר פוקח עורים זוקף כפופים כו'

Portanto, a oração é “uma escada apoiada na terra, cujo topo alcança os céus”: é preciso começar de baixo, do nível mais baixo, primeiro com as bênçãos matinais: “Que abre [os olhos dos] cegos”, “Que endireita os curvados” etc.;

שכל התפלה היא בחי' ברכות ברוך אתה כו' שהן המשכות גילוי אלקות בעולם ונפש להיות בבחינת אתה כאילו הוא לנוכח כו'.

pois toda a oração consiste no nível das bênçãos, “Bendito és Tu” etc., que são emanções da revelação da divindade no mundo e na alma, para que ela esteja na condição de “Tu”, como se Ele estivesse diretamente presente etc.

8 וצ"ל כסדר ממטה למעלה תחלה ממדרגות התחתונות עד שיבא לקיום ואהבת למסור נפשו באחד ממש ולהיות ואהבת בכל לבבך כו' ועמ"ש מזה בד"ה יונתי בחגוי הסלע.

E deve ser em ordem, de baixo para cima: primeiro, a partir dos níveis inferiores, até chegar ao cumprimento de “E amarás”: entregar verdadeiramente a própria alma em “Um”, e alcançar “E amarás [...] com todo o teu coração”, etc. Veja também o que está escrito sobre isso no maamar que começa “Minha pomba, nas fendas da rocha”.

כי הנה מצד שרש נפשו האלקית במקור חוצבה הרי היא בטבעה עולה ונכללת במאצילה ב"ה והנשמה א"צ [אין צריך / אינו צריך] תיקון לעצמה

Pois, quanto à raiz de sua alma divina, na fonte de onde foi talhada, ela, por sua própria natureza, ascende e se inclui em seu Emanador, bendito seja Ele; e a alma não necessita de retificação para si mesma,

רק שמצד כחות הנה"ב [הנפש הבהמית] המלוכשים בעוה"ז שכל חיותם הוא מצד כחות החיונית של המאכלים שבנוגה שבהם מחיה האדם חיי גופו ונפשו הבהמית הרי הוא מקושר למטה

mas, por causa das forças da alma animal revestidas neste mundo, cuja força vital provém inteiramente das forças vitais dos alimentos, que pertencem a nogá, por meio dos quais a pessoa sustenta a vida de seu corpo e de sua alma animal, ela está ligada embaixo.

וצריך להעלות ולקשר נפשו בה' עד דאתכפיא סט"א [סטרא אחרא] ואתהפכא כו' ולעבדו בכל לבבכם בכו' לבבות כו'.

Por isso, deve elevar e ligar sua alma a D'us, até que “a sitra achra seja subjugada” e “transformada”, etc., e “servi-Lo com todo o vosso coração (levavchem)”: com dois corações, etc.

לכך צריך להתחיל ממטה למעלה בתפלה והיא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה עד שמגיע לאחד.

Por isso, é preciso começar de baixo para cima na oração, pois ela é “uma escada firmada na terra, cujo topo alcança os céus”, até se chegar a “Um”.

9 ועי"ז מלאכי אלקים עולים ויורדים בו באדם. כי האדם הוא שרש הכל וכמ"ש פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל כו' ודמות פניהם פני אדם כו'

E por meio disso, “os anjos de D'us sobem e descem por ele”, pelo homem. Pois o homem é a raiz de tudo, como está escrito: “o rosto de um leão à direita, o rosto de um boi à esquerda”, etc., e “a semelhança de seus rostos era o rosto de um homem”, etc.

ש כללותן הוא בחי" אדם שהוא הכולל כל הדי חיות וכולם מתעלים בהתעלות נפש האדם בדבקותה באלקים חיים לאהבה את ה' כו'

pois sua expressão geral e coletiva é o nível de “homem”, que inclui os quatro chayot (seres viventes); e todos eles se elevam com a elevação da alma do homem, quando ela se apega ao D'us vivo, “para amar Havayá”, etc.

ואח"כ כתיב ואספת דגנך ללקט החיות שבדצ"ח [שבדומם צומח חי] שיתקבצו ויתאספו ממה שהיו פזורים ונדחים תחת ממשלת נוגה ויוכללו בכחי" אדם משא"כ קודם התפלה אסור לאכול כי גם האדם עדיין אז מקושר למטה ואיך יוכל לקשט אחרים

E, depois, está escrito: “e recolherás o teu cereal”: recolher a força vital do inanimado, do vegetal e do animal, para que sejam reunidos e recolhidos de onde estavam dispersos e banidos sob o domínio de Nogá, e incluídos no nível de “homem”. Em contrapartida, antes da oração é proibido comer, pois então o próprio homem ainda está preso embaixo; como poderia corrigir os outros?

ולכן צריך מתחלה לקשט א"ע [את עצמו] ולהיות בבחינת אדם בגימ' [בגימטריא] מ"ה [שם מ"ה] בחי' ביטול ואז עי"ז אח"כ יוכל לתקן הדצ"ח [הדומם צומח חי] כו'.

Portanto, primeiro ele deve corrigir a si mesmo e estar no estado de “homem” (adam), cujo valor numérico é Mah (45), o nível da autoanulação (bitul); então, por meio disso, poderá depois retificar o inanimado, o vegetal e o animal, etc.

ועי"ל [ועוד יש לומר] כי נש"י [נשמות ישראל] עלו במחשבה היינו שנמשכו מאותיות המחשבה ועלייתן הוא הגבה למעלה יותר כנז' [כנזכר] ע"פ ושמתי כדכד.

E pode-se dizer ainda: as almas de Israel “subiram no pensamento”, isto é, foram extraídas das letras do pensamento; e sua elevação alcança ainda mais alto, como mencionado a respeito de “E farei as tuas janelas de kadkod”.

10 והנה הדצ"ח [הדומם צומח חי] נלקחו מאותיות הדבור כנזכר לעיל מוצא פי ה'. ולכן כדי להעלות אותיות הדבור שירדו למטה בדצ"ח [בדומם צומח חי] להעלותן לשרשן

Ora, o inanimado, o vegetal e o animal foram extraídos das letras da fala, como mencionado acima: “a expressão da boca de Havayá”. Portanto, para elevar as letras da fala que descenderam aos níveis inferiores, ao inanimado, ao vegetal e ao animal, e elevá-las à sua raiz,

שהוא ע"י האדם שנלקח מאותיות המחשבה שלמעלה מאותיות הדבור וע"כ העלאה זו תלויה ע"י שמתחלה יתקן עצמו

o que se faz por meio do homem, que foi extraído das letras do pensamento, que estão acima das letras da fala; portanto, essa elevação depende de que ele primeiro retifique a si mesmo,

כמאמר קשוט עצמך ואחר כך דוקא קשוט אחרים והוא שמתחלה תתעלה נפשו ששרשה מאותיות המחשבה תתעלה במקור כח המחשבה ועוד הגבה למעלה כו'

conforme diz o dito: “Corrige a ti mesmo e, somente depois, corrige os outros.” Isto é: primeiro, sua alma, cuja raiz provém das letras do pensamento, deve ser elevada ao manancial da força do pensamento e ainda mais alto, etc.;

אזי אח"כ תוכל להעלות אותיות הדבור כו'. (ועמ"ש בד"ה לא הביט און ביעקב ובפ' ויחי בד"ה אסרי לגפן):

então, depois disso, poderá elevar as letras da fala, etc. (E veja o que está escrito no discurso que começa com “Ele não contemplou iniquidade em Yaacov” e, na Parashat Vayechi, no discurso que começa com “Amarrando seu jumentinho à videira”).

11 ג והנה עליית האדם הוא ע"י התפלה בבחי' הנ"ל כי במקום שמגמת האדם וחפצו ותשוקתו שם נכלל ונדבק עצמותו ומהותו בכללו כנודע. וזהו ענין הברכות יברכך ה'.

3. Ora, a ascensão do homem se dá por meio da oração, no nível mencionado acima; pois onde estão o objetivo, o desejo e o anseio de uma pessoa, ali sua essência e seu ser, em sua totalidade, são incluídos e se apegam, como é sabido. Este é o sentido das bênçãos: “Que Havayá o abençoe.”

היינו להיות ריבוי העלאות ניצוצות הן כחות נפשיות האלקית והבהמיות שבאדם ושבמלאכים ומשקים ושאר צרכיו המתחדשות לבקרים ועולות למעלה בכל יום באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] ע"י התפלה בריבוי וגודל עוצם התקשרות האהבה עזה שבק"ש [שבקריאת שמע] ותפלה.

Isto é, que haja numerosas elevações de centelhas: as forças das almas divina e animal no homem, e [as centelhas] nos alimentos, nas bebidas e em suas outras necessidades, que se renovam a cada manhã e ascendem ao alto todos os dias por meio de um despertar de baixo, através da oração, com a abundância e a grande intensidade do vínculo do amor intenso no Shemá e na oração.

כי הנה ענין ברכה נאמר עד"מ על הזרע הצומח מן השדה שנזרע הגרעין בארץ עד שנטמן ונתכסה בעפר.

Pois o termo “bênção” é empregado, por meio de uma analogia, em relação à semente que cresce no campo: o grão é semeado na terra, até ficar escondido e coberto pelo solo.

12 וע"י הברכה והצלחה כשהצליח ועשה פרי עולה וצומח מן הארץ בתוספת מרובה על העיקר וכך הנה כתיב וזרעתי את בית ישראל. וזרעתי לי בארץ כו'.

E, por meio da bênção e do êxito, quando prospera e dá fruto, eleva-se e cresce da terra, com um grande acréscimo sobre o que foi semeado. Assim está escrito: “Semearei a casa de Israel” e “Eu a semearei para Mim na terra”, etc.

שישראל הם בבחי' זריעה דהיינו זריעת בחינת אלקות כמ"ש ברוך ה' אלקי ישראל כו' כמ"ש במ"א ונמשכו למטה בעולם הגשמי ומכוסים ומלובשים בנפש הבהמית וכחות המתאווים לדברים גשמיים

Pois Israel está no aspecto de uma semente, isto é, a semente da Divindade, como está escrito: "Bendito seja Havayá, o D'us de Israel", etc., conforme explicado em outro lugar; e foram trazidos para baixo, ao mundo físico, onde estão cobertos e revestidos pela alma animal e pelas forças que desejam as coisas físicas,

וכמו הזריעה הטמונה ומכוסה בעפר כדי שיעלה ויצמח בתוספת וריבוי כחות הנפש החיונית שיעלו גם המה ויתכללו באחד בק"ש [בקריאת שמע] וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לא גלו ישראל

como a semente que fica escondida e coberta pela terra para que se eleve e cresça com o acréscimo e a multiplicação das forças da alma vital, de modo que também elas se elevem e se incluam no "Um" do Shemá. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Israel foi exilado

אלא כדי שיתוספו עליהם גרים כו' וכמ"ש במ"א ולכן עשה אלקים את האדם בארץ לקבל החיות מן הדברים הגשמיים

apenas para que se acrescentassem conversos ao seu meio", etc., conforme explicado em outro lugar. Por isso, D'us fez o homem na terra, para que recebesse força vital das coisas físicas,

כדי שיתכללו כל כחות הדצ"ח [הדומם צומח חי] והחיות אשר בהם להחיות נפש כל חי ורוח כל בשר בחיות הנפש ורוח האדם העולה למעלה בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה. ולכן צריך האדם להתפלל בכל יום.

para que todas as forças do inanimado, do vegetal e do animal, bem como a força vital que há nelas, que vivifica "a alma de todo ser vivo e o espírito de toda carne", sejam incluídas na vida da alma e do espírito do homem, que se eleva acima no Shemá e na oração. Por isso, o homem precisa rezar todos os dias.

13 והנה על ברכה זו שהיא מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] נאמר וישמרך שהיא צריכה שימור מן המזיקין הם

החיצונים וסט"א [וסטרא אחרא] שלא יהיה להם יניקה מאהבה זו

Ora, acerca desta bênção, que provém de um despertar de baixo, diz-se: "e te guarde"; pois ela necessita de proteção contra os que causam dano, isto é, as forças externas e a sitra achra, para que não extraiam sustento deste amor;

דהיינו מאחר שתתעורר אהבה זו בנפש האדם לא יתפעל בעצמו להיות מחזיק טובה לעצמו או להיות התפארות וגדלות ממנה או שאר איזה פניי [פניה] ח"ו [חס ושלום] כי מי יעלה בהר ה' נקי כפים ובר לבב.

isto é, uma vez despertado esse amor na alma da pessoa, ela não deve ser levada interiormente a atribuir a si mesma o mérito por isso, nem a orgulhar-se ou envaidecer-se por causa dele, nem a abrigar qualquer outro motivo ulterior, D'us não o permita. Pois “Quem subirá ao monte de Havayá?” “Aquele que tem mãos limpas e coração puro.”

פיי בר לבב שהוא בלי שום תערובות זר ח"ו [חס ושלום] (בזהר נז' [נזכר] פיי יברכך ה' וישמרך ס"פ ויחי דרמ"ח סע"א [סוף עמוד א.]. וס"פ נשא דקמ"ז א'. וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' פנחס דרמ"ה א'. ובפ' עקב דרע"א סע"ב [סוף עמוד ב.]. וברכות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] בחקותי פל"ו).

O significado de “coração puro” é: sem qualquer mistura estranha, D'us não o permita. (A explicação de “Que Havayá te abençoe e te guarde” é mencionada no Zohar, no final de Parashat Vayechi, página 248, final do lado a; e no final de Parashat Nasso, página 147a; e no Raaya Mehemna, Parashat Pinchas, página 245a; e em Parashat Eikev, página 271, final do lado b; e em Midrash Rabah, Bo, capítulo 15, [e] Bechukotai, capítulo 36.)

והנה ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] וכמ"ש אם ישים אליו לבו כו' ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח להיות יאר ה' פניו אליך מלמעלה למטה שכמו

Ora, por meio de um despertar de baixo [vem] um despertar do alto, como está escrito: “Se ele dirigir seu coração a Ele”, etc., e “o espírito traz espírito e atrai espírito”; para que se cumpra: “Que Havayá faça Seu rosto brilhar sobre ti”, de cima para baixo. Pois assim como

שהוא חפץ ומשתוקק ומבקש שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה ואין עוד מלבדו כו' למטה כמו למעלה כך יומשך מלמעלה המשכת הארת גילוי זה אשר הוא מבקש

ele deseje, anseie e pede que haja uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, e [que] “não há nada além Dele”, etc., embaixo como em cima, assim também será atraído de cima um influxo da iluminação desta revelação que ele pede.

וזהו יאר ה' פניו בחינת הארת פנים היא בחי' חכמה כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו (בזהר נזכר פיי יאר ה' פניו נשא קל"ג ב' קמ"א א' קמ"ז א')

E este é o significado de “Que Havayá faça Seu rosto brilhar”: o brilho do rosto é o nível de Chochmá (sabedoria), como está escrito: “A sabedoria do homem faz seu rosto brilhar” (a explicação de “Que Havayá faça Seu rosto brilhar” é mencionada no Zohar, Nasso, 133b, 141a, 147a);

דהיינו להיות גילוי כח מ"ה [מה] ואין עוד מלבדו כו' איזהו חכם הרואה את הנולד כו'

isto é, que haja uma revelação da força de mah (koach mah), e “não há nada além Dele”, etc. “Quem é sábio? Aquele que vê o nolad (o que nasce)”, etc.:

הרואה בבחי' ראייה ממש את הנולד מאין וכולא קמיה כלא כו' כי באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] שמע ישראל שמע לשון הבנה ע"י התבוננות כו'

aquele que vê, com visão efetiva, o nolad, [vindo à existência] a partir do nada, e [vê que] “tudo é como nada diante Dele”, etc. Pois, no despertar de baixo, “Ouve, ó Israel”: “ouve” é uma expressão que indica compreensão, por meio da contemplação, etc.;

ואינו דומה שמיעה לראיה כו' היא בחינת גילוי כח מ"ה [מה] הבא מלמעלה וגילוי זה הוא בתורה כי אורייתא מחכמה נפקת והיא חכמתו ית' שלמעלה

e ouvir não se compara a ver, etc. [Ver] é o nível da revelação da força de mah que vem do alto. E essa revelação está na Torá, pois “a Torá provém de Chochmá”, e ela é Sua sabedoria, bendito seja Ele, que está acima,

אלא שמלובשת בגשמיות למטה בעניני זרעים מועד שהיא בחינת מים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך וע"ז נאמר ונתתי מטר ארצכם כו'

apenas que ela está revestida de materialidade abaixo, nos assuntos de Zera'im e Mo'ed; pois esse é o nível da água, que desce de um lugar alto para um lugar baixo. E a respeito disso está dito: “Darei a chuva da vossa terra”, etc.,

וכמ"ש כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים כו' כן יהיה דברי אשר יצא מפי שע"י בחי' מטר זה ואספת דגנך כו'

e, como está escrito: “Pois, assim como a chuva e a neve descem dos céus”, etc., “assim será a Minha palavra que sai da Minha boca”; de modo que, por meio desse nível de chuva, “recolhereis o vosso grão”, etc.,

להיות משכן ומכון לשבתו ית' לגילוי אור א"ס ב"ה הבא מלמעלה להיות אחד באחד וזהו ויחונך לשון חן ולשון חנייה ויחן שם ישראל.

para que seja uma morada e um lugar estabelecido para Sua habitação, bendito seja Ele, para a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que vem do alto, a fim de ser “um no Um”. E isto é “e seja gracioso contigo” (vichuneka): uma expressão de graça (chen) e uma expressão de acampamento (chaniyah), [como em] “E Israel acampou (vayichan) ali”.

14 וכמו חנה דוד. להיות בבחינת ושכנתי בתוכם דירה בתחתונים דירת והשראת אור א"ס ב"ה ממש בבחינת גילוי למטה כמו למעלה.

E como em “onde David acampou (chaná)”. [Isto] é estar no modo de “E habitarei dentro deles”: uma morada nos mundos inferiores, o morar e repousar da própria Luz Infinita, bendito seja Ele, de forma revelada, embaixo como em cima.

וזהו ענין בהמ"ז [ברכת המזון] המשכת גילוי אלקות מלמעלה על כחות וחיות שנתחדש באדם מהמאכל והם ג' ברכות דאורייתא והרביעית דרבנן.

E este é o sentido da bênção após as refeições: uma extensão da revelação da Divindade do alto sobre as forças e a força vital que uma pessoa acaba de adquirir dos alimentos. São três bênções da lei da Torá, e a quarta é rabínica:

ד' פעמים ברוך אתה להיות נמשך בחינת גילוי בנפש ובעולם כאלו הוא לנוכח כו' שע"ז נתברר ונפרד ממה שהיה תחלה תחת ממשלת נוגה ונכלל בקדושה להיות בחינת כלי ומכון ומשכן להשראת גילוי אור א"ס ב"ה ממש:

quatro vezes “Bendito és Tu”, para que uma revelação seja estendida à alma e ao mundo, como se Ele estivesse presente diante de nós, etc.; por meio disso, [a força vital] é refinada e separada [do estado] em que se encontrava inicialmente, sob o domínio de nogá, e é incluída na santidade, para se tornar um recipiente, um lugar estabelecido e uma morada para o repouso da revelação da própria Luz Infinita, bendito seja Ele.

15 ד' אמנם זהו אם אוכל כדי שביעה דייקא שאז לחם לבב אנוש יסעד שעל ידי הלחם יחיה חיי נפשו והחיות הכלולה בנפשו היא הנכללת

4. Contudo, isso se aplica quando a pessoa come especificamente até ficar satisfeita, pois então “o pão sustenta o coração do homem”: por meio do pão, ela vive a vida de sua alma, e a força vital incluída em sua alma é precisamente a [força vital] incluída

בקדוש' [בקדושה / בקדושת] בהתעלות הנפש והתכללותה בבחינת גילוי אור א"ס ב"ה השורה ומתגלה בחכמה כח מ"ה [מה] לפי שבהחיות ההוא יש ריבוי קדושה ממוצא פי ה' שהוא מקור החיים.

na santidade, na elevação da alma e em sua inclusão na revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, que repousa e se revela em Chochmá, koach mah; pois nessa força vital há muita santidade, proveniente da “expressão da boca de Havayá”, que é a fonte da vida.

(ועיין בזהר ע"פ ואכלת ושבעת בפי ויגש דר"ז ע"ב. ובפי תרומה דקנ"ג ע"ב ודף קנ"ב ב' ודקנ"ז א' ב' ועיין עוד בזהר פ' מקץ דף ר"ד א' ב' מענין ופי' שובע ודף קצ"ד א' ע"פ

(E veja o Zohar sobre “E comerás e ficarás satisfeito”, na Parashat Vayigash, página 207b; e na Parashat Terumah, página 153b, página 152b e página 157a e b. Veja também o Zohar, Parashat Mi-keitz, página 204a e b, sobre o assunto e o significado da saciedade, e página 194a, sobre o versículo

והנה מן היאור כו' ובפי' בהעלותך דק"נ ע"א גבי ונשבע לחם ונהיה טובים ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך רצון).

“E eis que, do rio”, etc.; e na Parashat Beha'aloscha, página 150a, a respeito de “e ficamos satisfeitos com pão e fomos bem”; e no comentário do Ramaz ali; e no Pardes, em Erchei HaKinuyim, ver-bete “Ratzon” [vontade].)

אבל אם אינו אוכל כדי שביעה שלא לקחה הנפש רק חיות מועט אין כח בחיות זה שאין בו

Mas, se a pessoa não come até ficar satisfeita, de modo que a alma recebe apenas uma pequena quantidade de força vital, não há força nessa força vital, que contém

אלא מיעוט קדושה להתכלל בבחינת חכמה שמתגלה בנפש ולהתברר מנוגה ולהכלל ולהתאחד בקדושה אך ע"ז נאמר ישא ה' פניו.

apenas uma pequena medida de santidade para ser incluída no nível de Chochmá que se revela na alma, ser refinada de nogá e ser incluída e unida à santidade. Mas a respeito disso foi dito: “Que Havayá levante Seu rosto.”

פי' ישא יגביה למעלה פניו היא בחי' גילוי ההשפעה שנקי בשם פנים ובחי' אחוריים היא ההשפעה שהיא בהסתר פנים כמאן דשדי בתר כתפוי

Isto é, “levante” (yisá) significa: Ele elevará para o alto. “Seu rosto” é o nível do influxo revelado, chamado “rosto”; e o nível de “costas” (achorayim) é o influxo concedido com o rosto oculto, “como alguém que lança [algo] por cima do ombro”;

דהיינו שיגביה למעלה מן ההשתלשלות בבחי' המגביה לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ שמים וארץ רוחניות וגשמיות שוין לפניו ית' ועל שניהם הוא אומר המשפילי בשוה.

isto é, que Ele o eleve acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), ao nível de “Aquele que está entronizado nas alturas, que Se abaixa para olhar os céus e a terra”: céus e terra, o espiritual e o físico, são iguais diante Dele, bendito seja, e a respeito de ambos se diz igualmente: “que Se abaixa”.

16 והגבהה זו תהיה אליך כלומר שיומשך אליך בגילוי ההמשכה והשפעה מבחינה שלמעלה מן ההשתלשלות שהיא בחי' ישא ה' שעיי"ל ילוקטו לאחד אחד כל ניצוצי החיות המפוזרים והנדחים אפי' [אפילו] אם יש בהם חיות קדושה כל

E essa elevação será “para ti”, isto é, que sejam atraídos a ti, de forma revelada, a descida e o influxo de um nível acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), que é o nível de “Que Havayá eleve”; por meio disso, todas as centelhas de força vital dispersas e afastadas serão reunidas “uma a uma”, mesmo que a força vital sagrada nelas seja de qualquer

שהוא מעט מזער ויוכללו ויתאחדו בקדושה עליונה מקור החיים והקדושה שבתחתונים (ועיי' ברע"מ [ברעי' מהימנא] פ' פנחס דרמ"ד ב' מענין זה דישא ה' פניו כו' ודף רל"ח ב').

quantidade, uma ninharia ínfima; e elas serão incluídas e unidas à santidade suprema, a fonte da vida e da santidade nos seres inferiores. (E veja o Raaya Mehemna, Parshas Pinchas, página 244b, sobre este assunto de “Que Havayá eleve Seu rosto”, etc., e página 238b.)

אך כיצד תהיה ההמשכה וההשפעה מבחי' שהוא למעלה מן ההשתלשלות. עיי' נאמר וישם לך שלום. Mas como poderão a descida e o influxo vir de um nível acima da cadeia descendente dos mundos? Sobre isso está dito: “e conceda-te paz”.

שלום הוא ענין התקשרות והתחברות שני הפכים וכמ"ש עושה שלום במרומיו מיכאל שר של מים כו'. והיינו עיי' ביטולם לבחי' שהיא למעלה מעלה משניהם המחברת אותם כנודע.

Paz é a ligação e união de dois opostos, como está escrito: “Ele faz a paz em Suas alturas”: Michael, o príncipe da água, etc. E isso ocorre por meio de sua autoanulação (bitul) diante de um nível muito acima de ambos, que os une, como é sabido.

17 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מרכים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. דהיינו ע"י שהם למודי ה' [ולמודי לשון נפעל]

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Os estudiosos da Torá aumentam a paz no mundo, como está dito: ‘E todos os teus filhos serão ensinados por Havayá, e grande será a paz de teus filhos.’” Isto é, por serem “ensinados por Havayá” [e limudei é uma forma passiva,

דהיינו שיהא לימוד ההלכה מפני שהיא דבר ה' בבחי' ביטול שהם המקבלים הלימוד בכל פעם מהש"י [מהשם יתברך] והש"י [והשם יתברך] הוא מלמדם כמ"ש אני ה' מלמדך כו']

isto é, que estudem a halachá por ela ser a palavra de D'us, com autoanulação (bitul), de modo que sejam eles os que recebem o ensinamento a cada vez de D'us, bendito seja Ele, e D'us, bendito seja Ele, seja Aquele que os ensina, como está escrito: “Eu sou Havayá, que te ensina”, etc.],

ודבר ה' ממש זו הלכה והמשנה היא היא המדברת בפיהם וכמ"ש ודברי אשר שמתי בפיו ואשים דברי בפיו ועי"ז מרכים שלום בעולם ורב שלום כו' בבחי' בריח התיכון שמבריא מן הקצה אל הקצה כמ"ש

e a própria “palavra de Havayá: esta é a halachá”, e a Mishná mesma é quem fala em suas bocas, como está escrito: “E Minhas palavras, que pus em tua boca”, e “Pus Minhas palavras em tua boca”. Por meio disso, aumentam a paz no mundo, “e grande será a paz”, etc., à maneira da “barra central, que atravessa de uma extremidade à outra”, como está escrito,

כי אל דעות ה' שכולל ב' דעות שכשם שמלמעלה למטה כוליה קמיה כלא חשיב כך מלמטה למעלה כו' והיינו ע"י לימוד התורה בבחי' זו שע"ז נאמר ולא תחללו כו' כמ"ש במ"א.

“Pois Havayá é um D'us de conhecimentos (de'ot)”: isso inclui dois [tipos de] conhecimento, de modo que, assim como de cima para baixo tudo é considerado como nada diante Dele, também de baixo para cima, etc. E isso se dá por meio do estudo da Torá dessa maneira, a respeito da qual se diz: “E não profanareis”, etc., como explicado em outro lugar.

18 וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורה עושה שלום בפמליא של מעלה ובפמל"ט [ובפמליא של מטה] דהיינו בחי' יחוי"ע [יחודא עילאה] ובחי' יחוי"ת [יחודא תתאה]

E este é o significado do ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “Todo aquele que se ocupa da Torá promove a paz na corte do Alto e na corte de baixo”: isto é, o nível da unidade superior (yichudá ilaá) e o nível da unidade inferior (yichudá tataá);

וזהו ורב שלום בניך מרבים שלום בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] ובפמשמ"ט [ובפמליא של מטה]. ע"י שהן ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מקבלים מחכמה בחי" כח מ"ה [מה] וזהו וישם לך שלום.

e este é o sentido de “e grande será a paz de teus filhos”: eles aumentam a paz na corte do Alto e na corte de baixo. [Isso ocorre] porque são estudiosos da Torá, que recebem de Chochmá (sabedoria), o nível de koach mah. E este é o sentido de “e que te conceda paz”;

כלומר שהוא הנותן לך בחי' השלום להיות ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] מרבים שלום בעולם על ידי דבר ה' זו הלכה (ועיין ברבות תולדות ר"פ ס"ו. נשא ס"פ י"א) והמשנה המדברת כו'

isto é, Ele é Quem te concede o nível da paz, para que os estudiosos da Torá aumentem a paz no mundo por meio de “a palavra de Havayá: esta é a halachá” (e veja Midrash Rabbah, Toldos, início do capítulo 66; Nasso, final do capítulo 11), e a Mishná que fala, etc.

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כלי המחזיק ברכה לישראל הוא השלום שבחי' שלום זהו בחי' כלי לקבל ברכה עליונה בחי' ישא ה' פניו שהוא למעלה מן ההשתלשלות

E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “O recipiente que contém a bênção para Israel é a paz”; pois o nível da paz é o nível de um recipiente para receber a bênção suprema, o nível de “Que Havayá eleve Seu rosto”, que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

ולכן יש כח ביד חכמים להצריך לברך בהמ"ז [ברכת המזון] אפילו בפחות מכשיעור שביעה שמן התורה מפני שהן מבחי' ישא ה' פניו שלמעלה מן ההשתלשלות ע"י בחי' שלום:

Portanto, os Sábios têm autoridade para exigir que se recite a Bênção após as Refeições mesmo quando se come menos do que a medida de saciedade estabelecida pela Torá, pois eles provêm do nível de “Que Havayá eleve Seu rosto”, que está acima da cadeia descendente dos mundos, por meio do nível da paz.

19 וזהו ושמו את שמי על בני [בני ישראל] שיהא שמי נקרא עליהם בעסק תורתם ועבודתם שתהיינה בבחי' לימודי ה' ואז ואני אברכם אני אותיות אין

E isto é “E porão Meu Nome sobre os Filhos de Israel”: que Meu Nome seja chamado sobre eles em seu estudo da Torá e em seu serviço, de modo que estes estejam no aspecto de “ensinados por Havayá”. E então: “e Eu os abençoarei”: ani (“eu”) é formado pelas mesmas letras que ayin (“nada”),

כי החכמה מאין תמצא דהיינו מבחי' ישא ה' פניו שתהיה הברכה מלמעלה למטה תוספת ברכה וריבוי השפעה מלמעלה מעלה מהשתלשלות וזהו ענין ברכה בראש וברכה בסוף.

pois “a sabedoria (Chochmá) é encontrada a partir de ayin (nada)”; isto é, do nível de “Que Havayá erga Seu semblante”, para que a bênção seja de cima para baixo, um acréscimo de bênção e uma abundância de influxo desde muito acima da cadeia descendente dos mundos. E este é o sentido de uma bênção no começo e uma bênção no fim.

ברכה בראש היא בחי' יברכך שהיא ממטה למעלה. וברכה בסוף ואני אברכם מלמעלה למטה (בזהר נזכר ואני אברכם בפי' שמיני דל"ח א' ופי' מקץ דקצ"ט א' ור"פ יתרו דס"ז א'):

A bênção no começo é o nível de “Que Ele te abençoe”, que é de baixo para cima; e a bênção no fim é “e Eu os abençoarei”, de cima para baixo. (“E Eu os abençoarei” é mencionado no Zohar, Parshas Shemini, página 38a; Parshas Mikeitz, página 199a; e no início de Parshas Yisro, página 67a.)

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/nasso/5/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak